

Kunstencentra

De noodzaak van keuzes 2

In Etcetera 38 sprak Erwin Jans met de verantwoordelijken van het Stuc, de Beursschouwburg, de Monty en het Nieuwpoorttheater over de kunstencentra als 'sluiswachters'. Voor deze aflevering trok hij naar Oost- en West-Vlaanderen en was te gast in de Limelight, de Werf en de Vooruit.

Bij de aankondiging van het nieuwe programma verklaarden Mark Deputter en Dirk De Wit, de artistiek verantwoordelijken van het Stuc in Leuven, dat zij er ernstig over nagedacht hadden om de deuren van het centrum enkele maanden te sluiten: "Uit frustratie, uit financiële redenen, uit protest. De manier waarop de kunstencentra door de overheid behandeld worden, tart elke verbeelding." De centra die nu al jaren voor het overgrote deel de artistieke vernieuwing in Vlaanderen bepalen, staan nog steeds in de kou. Al lijkt het tij nu enigszins te keren. Het decreet Dewael, dat o.a. in een ernstige verhoging van de subsidies voor de kunstencentra voorzag, raakte door de val van de regering niet gestemd. De twijfel groeide opnieuw door geruchten dat het podiumkunstendecreet door minister Weckx grondig zou herschreven worden. Zover is het uiteindelijk niet gekomen. Intussen heeft de minister ook bekend gemaakt dat er op de begroting 1993 geld is vrijgemaakt voor het uitvoeren van het nieuwe decreet in één fase (een ogenblik werd voorgesteld om het decreet in vier fasen uit te voeren). Voor de zeven 'kunstencentra' (Stuc, Monty, Nieuwpoorttheater, Kaaitheater, Limelight, De Werf, Vooruit) wordt de subsidie van 46,7 miljoen voor 1992 opgetrokken tot 100 miljoen voor 1993.

De Singel staat apart ingeschreven op de begroting en is goed voor 63,7 miljoen, en de Beursschouwburg (voorheen nominatim

ingeschreven) valt met de Ancienne Belgique, de vzw Paleis en de Bronks onder 'diverse Brusselse podia' waarvoor 57,6 miljoen is uitgetrokken. Op papier betekent dat voor de kunstencentra financieel meer armslag. Of daarmee ook werkelijk een professioneel onderbouwde werking mogelijk wordt, kan alleen de toekomst uitwijzen.

Kommer en kunst

Dat de kunstencentra nog steeds nauwelijks beschikken over de minimale (personele en materiële) infrastructuur om te kunnen produceren en presenteren (ondanks de talloze bewijzen van artistieke competentie) blijkt ten overvloede uit een studie die Daan Bauwens maakte in opdracht van het Theaterfestival. *Huizen van kommer en kunst. De groei en werking van de kunstencentra* maakt op iedere pagina duidelijk in welke precaire omstandigheden de kunstencentra nu al jaren moeten werken: slecht geëquipeerde ruimtes, een omkadering die meer enthousiast dan professioneel is, een permanent tekort aan financiële middelen. Aan de hand van heel wat nooit eerder gepubliceerd cijfermateriaal schetst Bauwens (die als voormalig artistiek verantwoordelijke van de Vooruit de materie van binnenuit kent) de 'zakelijke' geschiedenis van de verschillende kunstencentra (inkomsten en uitgaven, publiekscijfers, receptieve en produktieve werking, de rol van het Vlaams Theater Instituut, de rol van de overheid). Een onontbeerlijke voorstudie voor het schrijven van de 'artistieke' geschiedenis van de kunstencentra.

In Etcetera 38 spraken we met de verantwoordelijken van de Monty, het Stuc, de Beurs en het Nieuwpoorttheater. Directe aanleiding daartoe was de tekst *Sluiswachters* van Johan Thielemans (Etcetera 37) waarin hij de kunstencentra verweet 'exclusieve huizen' te worden. De programmatoren zouden zich opwerpen als kunstenaars en het publiek alleen maar hun zeer persoonlijke selectie aanbieden. De discussie maakte in elk geval duidelijk dat er evenveel artistieke invullingen van het begrip 'kunstencentrum' zijn als er kunstencentra zijn. Iedere veralgemening is uit den boze. In dit nummer zetten we de reeks verder en bezoeken de Limelight (Kortrijk), De Werf (Brugge), de Vooruit (Gent).

Het artistieke discours over de podiumkunsten in Vlaanderen wordt bepaald door de vierhoek Antwerpen, Gent, Brussel, Leuven. De provincie wordt daarbij nogal eens uit het oog verloren: de afstand tussen Brussel en v.b. Brugge is blijkbaar groter dan omgekeerd. We beginnen ons gesprek in